

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **H. V.**, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 09. 09. 2011, čj. MV-10074-3/SO-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 02. 2015, čj. 6 A 314/2011 – 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 9. 2011, čj. MV-10074-3/SO-2011, zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 6. 9. 2010, čj. OAM-25642-14/MC-2010; jím žalobci zrušil povolení k trvalému pobytu z důvodu obcházení zákona s úmyslem získat povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. a) a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[2] V souvislosti s žádostí manželky žalobce o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území České republiky zjistil správní orgán prvního stupně šetřením, že byl žalobce rozhodnutím Okresního soudu v Nymburku ze dne 12. 12. 2000, čj. 1 T 252/2000 - 130, potrestán podle § 247 odst. 1 a 2 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, vyhoštěním na dobu 5 roků do 16. 1. 2006. Žalobce si následně na Ukrajině změnil jméno a příjmení z K. V. na H. V., nechal si vystavit nový cestovní pas a pod novou identitou v době trvání trestu vyhoštění se vrátil v roce 2004 do České republiky, kde mu správní orgán prvního stupně vydal na jeho žádost nejprve povolení k dlouhodobému pobytu a následně povolení k trvalému pobytu. V žádostech o vydání povolení k dlouhodobému pobytu a trvalému pobytu uvedl pouze své nové jméno a příjmení, aniž by uvedl své původní jméno a příjmení i skutečnost, že byl pravomocně odsouzen za přečin krádeže k trestu vyhoštění.

[3] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou u městského soudu, ve které namítal, že neuvedení dřívějšího příjmení v žádosti o povolení dlouhodobého pobytu není obcházením zákona o pobytu cizinců, resp. že zde nebyl splněn předpoklad § 77 odst. 1 písm. a) téhož zákona ohledně obcházení zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, nýbrž se jednalo o vadu podání odstranitelnou na výzvu správního orgánu. Dále v žalobě namítal, že se § 77 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců vztahuje pouze na řízení o povolení k trvalému pobytu a nikoli na řízení o povolení k dlouhodobému pobytu, v rámci kterého byla podána žádost bez uvedení dřívějšího příjmení. Rovněž neuvedl dřívější jméno a příjmení na žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu s úmyslem získat trvalý pobyt. Dle jeho přesvědčení je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné a zrušení trvalého pobytu představuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života.

[4] Městský soud jeho žalobu rozsudkem ze dne 26. 2. 2015, čj. 6 A 314/2011 - 44, zamítl a žádnému účastníkovi nepřiznal náhradu nákladů řízení. V odůvodnění konstatoval, že žalobce vědomě neuvedl do žádosti o povolení dlouhodobého pobytu ani do žádosti o povolení trvalého pobytu své původní jméno K. V., čímž obešel zákon o pobytu cizinců, protože by k oběma žádostem nebyl schopen doložit doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů, jak ukládá § 70 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců, který slouží jako podklad pro posouzení trestní záchovalosti ve smyslu § 174 téhož zákona, a tedy by nemohlo být ze strany správního orgánu oběma žádostem vyhověno. Žalobce do protokolu o vyjádření ze dne 22. 6. 2010, čj. CPPH-03427/CI-2010-65, výslovně uvedl, že si změnil jméno, aby se mohl v době trvání trestu vyhoštění vrátit do České republiky. Správní orgán i žalovaný posoudili skutkové okolnosti správně a zjistili důvod pro zrušení trvalého pobytu v souladu se zákonem. Neuvedení původního jména žalobce v obou žádostech není na výzvu správního orgánu odstranitelnou vadou, jak nesprávně tvrdil žalobce. Žalobci bylo zrušeno povolení k trvalému pobytu z důvodu obcházení zákona podle § 77 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, nikoli pro opakované narušování veřejného pořádku závažným způsobem podle § 77 odst. 2 písm. a) téhož zákona, jak se domníval žalobce. Námitku, že se žalovaný nezabýval posouzením dopadu zrušení trvalého pobytu do žalobcova osobního a rodinného života, rovněž neshledal soud důvodnou. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný tento dopad přiměřeně posoudil, aniž by mu to přímo ukládal § 77 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalobce pobývá na území České republiky sám bez rodinných příslušníků,

přičemž celá jeho rodina žije na Ukrajině. V průběhu celého správního řízení neuvedl žalobce žádné konkrétní skutečnosti, ze kterých by mohl být dovozen zásah do jeho soukromého a rodinného života.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku městského soudu brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností. Zároveň s podáním kasační stížnosti navrhl stěžovatel zdejšímu soudu, aby jí přiznal odkladný účinek ve smyslu § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). O návrhu na přiznání odkladného účinku zdejší soud rozhodl usnesením ze dne 24. 6. 2015, čj. 1 Azs 106/2015 - 31.

[6] Stěžovatel primárně namítal, že se městský soud dostatečně a přezkoumatelně nevypořádal s uplatněnými žalobními námitkami, zejména v tom ohledu, že v řízení nebylo prokázáno obcházení zákona stěžovatele s úmyslem získat povolení k pobytu. Změna příjmení je zcela legální a běžnou praxí. Závěr soudu, že neuvedení dřívějšího příjmení v žádostech o povolení k dlouhodobému a trvalému pobytu nepředstavuje pouhou odstranitelnou vadu žádosti, nýbrž se jedná o obcházení zákona, není správný. Provedené dokazování bylo v rozporu zákonem a dovozené závěry neodpovídají skutečnému stavu věci. Stěžovatel měl zmínit, že si jméno změnil, aby se mohl vrátit do České republiky. To však neznámá, že tak učinil s úmyslem získat pobytové oprávnění, nýbrž pouze to, že tak činil z důvodu, aby na něj nebylo nahlíženo jako na osobu vyhoštěnou. Správní orgán tyto závěry dovozuje z protokolu o vyjádření stěžovatele, přičemž tyto nebyly ani sděleny v rámci řízení vedeném s účastníkem. Vzhledem k formě protokolu se jedná o nepoužitelný a nedostatečný důkaz a správní orgán si měl opatřit relevantní důkaz, např. výsledkem stěžovatele. Dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2007, čj. 3 As 60/2006 - 46, který definuje požadavky na řádné odůvodnění rozhodnutí soudu. Dle stěžovatele městský soud těmito požadavkům nedostál, pokud jde o přesvědčivost a přezkoumatelnost napadeného rozsudku. Soud sice konstatoval procesní pochybení správního orgánu, avšak i přes tuto skutečnost odmítl jejich vliv na zákonnost rozhodnutí správního orgánu. V neposlední řadě namítal nedostatečné posouzení přiměřenosti rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu. Dle jeho názoru je nutné zohlednit např. pobyt stěžovatele na území, jeho délku a chování. Skutečnost, že stěžovatel nemá na území České republiky rodinné příslušníky, neznámá, že zrušení povolení k trvalému pobytu pro něj nebude nepřiměřeným zásahem do rodinného života. Jelikož stěžovatel na základě pobytového oprávnění živí rodinu na Ukrajině, je nezbytné spatřovat nepřiměřený zásah do rodinného života zejména ve ztrátě možnosti se o rodinu postarat. Z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný se k důvodům kasační stížnosti vyjádřil přípisem ze dne 3. 6. 2015, ve kterém uvedl, že považuje napadený rozsudek za zákonný, přičemž správní orgány i městský soud rozhodovaly na základě skutkového a právního stavu, který zde byl ke dni vydání správního rozhodnutí. Navrhl kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal napadený rozsudek v intencích námitky jeho nepřezkoumatelnosti, toliko vznesené v obecné rovině, a dospěl k závěru, že tato námitka není důvodná. Městský soud se vypořádal se všemi žalobními námitkami, jednotlivě i ve vzájemných souvislostech je posoudil, přesvědčivě a v dostatečném rozsahu zdůvodnil své závěry, a jeho rozsudek je tedy plně přezkoumatelný.

[11] Stěžovatel dále namítl, že v řízení nebylo prokázáno obcházení zákona stěžovatelem s úmyslem získat povolení k pobytu. Tuto námitku neshledal Nejvyšší správní soud rovněž důvodnou.

[12] Podle § 70 odst. 1 písm. e) a odst. 4 zákona o pobytu cizinců, ve znění ke dni 31. 12. 2004, má cizinec povinnost k žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu připojit „výpis z evidence Rejstříku trestů a obdobný doklad státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž má trvalé bydliště, jakož i států, v nichž cizinec v posledních 3 letech pobýval nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců, jako doklad k posouzení trestní zachovalosti“ a v žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu „je cizinec povinen uvést příjmení, jméno, všechna dřívější příjmení [...]“

[13] Dle § 70 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ve znění ke dni 31. 12. 2010, v žádosti o povolení k trvalému pobytu cizinec uvede *„své jméno, příjmení a ostatní jména, všechna dřívější příjmení, den, měsíc a rok narození, místo a stát narození, státní občanství, rodinný stav, nejvyšší dosažené vzdělání, povolání, zaměstnání před příchodem na území (pracovní zařazení, název a adresa zaměstnavatele), účel pobytu na území, zaměstnání po vstupu na území (pracovní zařazení, název a adresa zaměstnavatele), poslední bydliště v cizině, adresu místa pobytu na území, předchozí pobyt na území delší než 3 měsíce (důvod a místo pobytu), den vstupu na území, číslo a platnost cestovního dokladu.“*

[14] Podle § 70 odst. 1 písm. d) v témže znění stejného zákona je povinné k žádosti o povolení k trvalému pobytu přiložit *„doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů jako podklad k posouzení trestní zachovalosti (§ 174) vydaný státem, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž má trvalé bydliště, jakož i státy, v nichž cizinec v posledních 3 letech pobýval nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců [...]“*

[15] Ustanovení § 75 odst. 2 písm. c) téhož zákona normuje, že Ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže *„cizinec nesplňuje podmínku trestní zachovalosti (§ 174).“*

[16] Dle § 174 odst. 1 písm. a) stejného právního předpisu se za trestně zachovalého považuje takový cizinec, který nemá „*ve výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu*“.

[17] Stěžovatel namítl, že neuvedení dřívějšího jména na žádostech o povolení k dlouhodobému a trvalému pobytu není obcházením zákona, nýbrž odstranitelnou vadou na výzvu správního orgánu. Dle přesvědčení Nejvyššího správního soudu je tento názor zcela nesprávný. Jak vyplývá z výše citované právní úpravy zákona o pobytu cizinců, v žádosti o vydání povolení k dlouhodobému a trvalému pobytu je cizinec povinen uvést mj. i všechna dřívější příjmení a zároveň k nim přiložit doklad prokazující jeho trestní zachovalost. V posuzovaném případě byl stěžovatel rozsudkem Okresního soudu v Nymburce ze dne 12. 12. 2000, čj. 1 T 252/2000 - 130, pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin, za což mu byl uložen trest vyhoštění v délce trvání 5 let, s platností do 16. 1. 2006. Stěžovatel se vrátil na Ukrajinu, kde si v roce 2002 změnil své původní jméno V. K. na současné jméno V. H. Následně stěžovatel pod změněným jménem požádal v České republice dne 8. 12. 2004 o povolení k dlouhodobému pobytu, přičemž v žádosti v kolonce „PŘÍJMENÍ/SURNAME“ a rovněž v kolonce „DŘÍVĚJŠÍ PŘÍJMENÍ/PREVIOUS SURNAME“ shodně uvedl pouze své nové příjmení H. Následně v žádostech o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu ze dne 23. 1. 2005 a ze dne 13. 11. 2006 do kolonky „DŘÍVĚJŠÍ PŘÍJMENÍ/PREVIOUS SURNAME“ ničeho neuvedl. Rovněž v žádosti o povolení k trvalému pobytu ze dne 8. 12. 2008 neuvedl své dřívější příjmení i přes to, že předmětný formulář obsahuje kolonku „VŠECHNA DŘÍVĚJŠÍ PŘÍJMENÍ/ALL PREVIOUS SURNAMES“. Ke všem žádostem připojil výpis z evidence Rejstříku trestů stěžovatele vystupujícím již pod novým jménem V. H. Všechny žádosti stěžovatel vlastnoručně podepsal, přičemž každá obsahovala formulaci „Svým podpisem potvrzuji úplnost a pravdivost uvedených údajů“.

[18] Stěžovatel tedy v době, kdy byl vůči němu stále vykonáván trest vyhoštění, přicestoval zpět do České republiky a požádal o povolení k dlouhodobému pobytu, přičemž v dané žádosti výslovně uvedl, že jeho dřívější příjmení bylo H., nikoli jeho skutečné dřívější příjmení K. Činil tak s vědomím, že se na něj stále vztahuje institut vyhoštění, avšak i přes tuto skutečnost svým podpisem stvrdil, že uvedené údaje na žádosti jsou úplné a pravdivé. Se stěžovatelem lze souhlasit v tvrzení, že změna příjmení nepředstavuje protiprávní jednání. Avšak záměrné uvedení nového příjmení v kolonce žádosti týkající se dřívějších příjmení již představuje jednání *contra legem*, resp. neuvedení dřívějšího příjmení v následných žádostech taktéž. Nejedná se tedy o pouhou vadu podání odstranitelnou na výzvu správního orgánu, jak se nesprávně domnívá stěžovatel. Pokud cizinec neuvede svá dřívější příjmení v dané žádosti či uvede příjmení nesprávná, pro správní orgán je téměř nemožné toto pochybení zjistit, natož pak vyzývat cizince ke zjednání nápravy. Jiná situace by byla, kdyby cizinec opomněl v žádosti vyplnit datum narození či přiložit určitou požadovanou přílohu, což jistě představuje pochybení takové intenzity, kterou je správní orgán schopen zjistit a vyzvat cizince k nápravě.

[19] Nelze rovněž souhlasit se stěžovatelem, že důvodem uvedení nepravdivých údajů či zamlčení údajů pravdivých v žádostech bylo, aby se na něj nehledělo jako na vyhoštěného, a nikoli aby získal pobytové oprávnění. Stěžovatel k tomu, aby mohl legálně pobývat na území České republiky, nezbytně potřeboval pobytové oprávnění, které by

vzhledem ke znění citovaného § 75 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců však pod svým původním příjmením nezískal, neboť nesplňoval podmínku trestní záchovalosti. V daném případě je tedy patrný úmysl stěžovatele přicestovat na území České republiky a pod novou identitou požádat o pobytové oprávnění, což stěžovatel mj. výslovně uvedl v protokolu o vyjádření ze dne 22. 6. 2010, čj. CPPH-03427/CI-2010-65, resp. tento úmysl zejména vyplývá ze samotného jednání stěžovatele, který o předmětné pobytové oprávnění po svém návratu do České republiky požádal a získal jej.

[20] Lze tedy uzavřít, že se stěžovatel dopustil exemplárního obcházení zákona o pobytu cizinců, což svědčí o jeho neúctě k právnímu řádu České republiky, a proto mu byl zcela v souladu se zákonem zrušen trvalý pobyt na území České republiky. Závěry městského soudu i správních orgánů jsou tedy zcela správné a Nejvyšší správní soud považuje tuto námitku stěžovatele za nedůvodnou.

[21] Stěžovatel dále namítal, že správní orgán dovodil úmysl stěžovatele z protokolu o vyjádření ze dne 22. 6. 2010, čj. CPPH-03427/CI-2010-65, což je dle jeho názoru nepřipustný důkaz a jeho vypovídací hodnota je nedostatečná, resp. si měl správní orgán opatřit relevantní důkaz, např. výslech stěžovatele. Tuto námitku neshledal Nejvyšší správní soud jako důvodnou. Správní orgán posuzoval skutkový stav nikoli výhradně z obsahu daného protokolu, nýbrž ze všech podkladů a součástí správního spisu. Navíc se nejedná o protokol o podání vysvětlení ve smyslu § 137 odst. 3 s. ř., jehož použitelnost jakožto důkazu je podle § 137 odst. 4 s. ř. vyloučena, nýbrž o protokol z ústního jednání podle § 18 odst. 1 s. ř. Jedná se tedy o záznam ústní výpovědi samotného stěžovatele, a proto neměl správní orgán povinnost jej opětovně vyslýchat za účelem opatření dalších důkazů, neboť jich měl již dostatek pro meritorní rozhodnutí.

[22] Stěžovatel rovněž poukázal na to, že správní orgán nedostatečně zohlednil nepřiměřenost zásahu do jeho rodinného života. Ani tato námitka není důvodná. V rámci správního řízení se stěžovatel nikterak nevyjádřil k předmětu řízení ani k tvrzené dotčenosti svého rodinného života. Tu počal tvrdit až v rámci odvolacího řízení a řízení před městským soudem. Žalovaný i městský soud případný zásah do jeho rodinného života posuzovali, aniž by jim to § 77 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ukládal, přičemž shodně uvedli, že stěžovatel pobývá na území České republiky sám bez rodinných příslušníků, kteří jsou na Ukrajině. Nic blíže specifikovaného stěžovatel v odvolání ani ve správní žalobě netvrdil. Dle přesvědčení Nejvyššího správního soudu se v daném případě nejedná o nepřiměřený zásah do rodinného života stěžovatele, jelikož jeho celá rodina je na Ukrajině. Z tohoto důvodu nemůže jeho vyhoštěním zpět na Ukrajinu dojít k rozdělení rodiny či ke znemožnění kontaktu členů rodiny, a proto nemůže být v daném případě jakýmkoli způsobem zasaženo do rodinného života stěžovatele. Jednání stěžovatele je exemplární ukázkou obcházení zákona o pobytu cizinců. Zdejší soud se proto ztotožnil se závěry městského soudu. K doplnění této námitky o ztrátu příjmů, ze kterých živí rodinu na Ukrajině, Nejvyšší správní soud uvádí, že ztráta finančních příjmů z důvodu zrušení povolení k trvalému pobytu v tomto konkrétním případě nepředstavuje zásah do jeho rodinného života, neboť stěžovatel se může stejně uplatnit i ve své domovské zemi. V této souvislosti Nejvyšší správní soud poukazuje na skutečnost, že stěžovatel pobýval na území České republiky v době, kdy se na něj vztahoval trest vyhoštění, tedy v době, kdy věděl, že zde pobývá nezákonně. V této době rovněž pracoval, tedy i živil rodinu na

Ukrajíně, jak tvrdí. K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek ze dne 28. 2. 2014, čj. 5 As 102/2013 - 31, ve kterém zdejší soud konstatoval, že „[p]okud cizinec založí svůj rodinný život v České republice s vědomím, že jeho pobyt na území ČR je od počátku neoprávněný, bude rozhodnutí o jeho správním vyhoštění představovat nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu § 119a odst. 2 a § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod pouze výjimečně [...]“ Proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že se stěžovatel v daném případě nemůže rovněž dovolávat nepřiměřeného zásahu do jeho rodinného života, jelikož v České republice od počátku svých finančních příjmů, kterými, jak tvrdí, živí rodinu na Ukrajině, pobývá nezákonně a je si toho prokazatelně vědom.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[23] Nejvyšší správní soud tedy neshledal námitky stěžovatele důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[24] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. července 2015

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu